

1. ปัจจัยความเสี่ยง

1.1 ความเสี่ยงจากการพึ่งพาลูกค้ารายใหญ่

บริษัทมีรายได้จากการให้บริการวงจรสื่อสารความเร็วสูงเป็นรายได้หลัก โดยในปี 2551, ปี 2552, และ หกเดือนแรกของปี 2553 ลูกค้านำรายหลัก 5 รายแรกในแต่ละปีมีส่วนรายได้เกินกว่าร้อยละ 50 ของรายได้จากการให้บริการวงจรสื่อสารความเร็วสูง โดยมีสัดส่วนรวมร้อยละ 54.47, ร้อยละ 55.04, และ ร้อยละ 53.38 ตามลำดับ ซึ่งหากในอนาคตลูกค้าเหล่านี้ปรับลดการใช้บริการของบริษัท หรือยกเลิกการใช้บริการของบริษัท ก็จะมีผลกระทบต่อรายได้ของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

รายได้จากลูกค้าเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นลูกค้าประเภทผู้ให้บริการด้านอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะใช้บริการโครงข่ายวงจรสื่อสารความเร็วสูงของบริษัท โดยบริษัททำการเชื่อมต่อไปสู่บริเวณพื้นที่ให้บริการของผู้ใช้บริการขั้นสุดท้าย (End-user) บริษัทเชื่อว่าบริษัทเป็นผู้ให้บริการรายเดียวที่มีความเป็นกลางในการดำเนินธุรกิจ โดยบริษัทมิได้ประกอบธุรกิจแข่งขันกันกับลูกค้าเหล่านี้และบริษัทยังให้บริการ ในราคาที่เหมาะสมทำให้บริษัทเชื่อว่าลูกค้าเหล่านี้น่าจะยังคงใช้บริการโครงข่ายของบริษัทต่อไปอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ บริษัทยังมีกลยุทธ์ในการขยายฐานลูกค้าในตลาดใหม่ๆ เพื่อสร้างฐานรายได้ใหม่ให้แก่บริษัท เช่น กลุ่มธุรกิจบริการ Digital Broadcasting และกลุ่มลูกค้าบริษัทข้ามชาติที่ต้องการใช้บริการเชื่อมต่อไปต่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งถือเป็นการลดการพึ่งพิงจากกลุ่มลูกค้ารายใหญ่ตามที่ได้กล่าวข้างต้น

1.2 ความเสี่ยงจากการพึ่งพิงผู้ผลิต (Supplier)

บริษัทมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการให้บริการวงจรสื่อสารความเร็วสูงจากบริษัทผู้ผลิตรายใหญ่ที่มีชื่อเสียง โดยในส่วนของสายเคเบิลใยแก้วนำแสงทั้งหมด บริษัทจะจัดซื้อจากผู้ผลิตรายเดียวได้แก่ บริษัท เอช บี ซี เทเลคอม จำกัด (เดิมชื่อ บริษัท อิตาซี บางกอก เคเบิล จำกัด) เพื่อมุ่งให้บริษัทสามารถบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพและคล่องตัว ดังนั้น หากผู้ผลิตรายดังกล่าวไม่สามารถส่งมอบสายเคเบิลใยแก้วนำแสงให้บริษัทได้ หรือส่งมอบล่าช้ากว่ากำหนด อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของงานของบริษัท โดยอาจก่อให้เกิดความล่าช้าในการติดตั้งโครงข่ายและอาจทำให้การให้บริการแก่ลูกค้ารายใหม่มีความล่าช้า อันจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของบริษัท

หากมีปัญหากับการส่งมอบสินค้าของบริษัท เอช บี ซี เทเลคอม จำกัด บริษัทสามารถเปลี่ยนไปจัดซื้อสายเคเบิลใยแก้วนำแสงจากผู้ผลิตรายอื่นได้ เนื่องจากมีผู้ผลิตสายเคเบิลใยแก้วนำแสงทั้งในประเทศและต่างประเทศหลายรายที่สามารถผลิต ตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union: ITU) ซึ่งบริษัทอ้างอิงมาตรฐานดังกล่าวอยู่ในปัจจุบัน บริษัทจึงเชื่อว่าหากเกิดปัญหากับผู้ค้าดังกล่าว จะสามารถหาบริษัทผู้ผลิตรายอื่นที่มีคุณสมบัติเท่าเทียมกันได้โดยทันที ซึ่งจะเป็นการลดความเสี่ยงในการพึ่งพาผู้ผลิตรายใดรายหนึ่งมากเกินไป

1.3 ความเสี่ยงจากการแข่งขันในธุรกิจวงจรสื่อสารความเร็วสูง

ปัจจุบันคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กทช.”) มีอำนาจในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมให้แก่ผู้ประกอบการรายใหม่บนพื้นฐานแห่งหลักการการแข่งขันโดยเสรีและเป็นธรรม บริษัทจึงไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะมีผู้ประกอบการอื่นอีกที่รายที่จะได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมเพิ่มเติม โดยที่ผู้ประกอบการรายใดที่มีความพร้อมก็จะสามารถขอใบอนุญาตในการประกอบกิจการโทรคมนาคมได้ ซึ่งหากมีจำนวนผู้ประกอบการเพิ่มขึ้นก็จะส่งผลให้การแข่งขันมีความรุนแรงมากขึ้น

ในปัจจุบันนี้ คู่แข่งทางการค้าของบริษัทมีเพียงผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการตั้งแต่อดีตที่รัฐบาลยังใช้ระบบสัมปทาน รวมทั้งผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทที่ 2 และ 3 เพียงบางรายเท่านั้น โดยไม่รวมถึงผู้ประกอบการที่ใช้โครงสร้างสาธารณูปโภคที่มีอยู่ในการให้บริการประเภทอื่นที่ไม่ใช่การให้บริการวงจรสื่อสารความเร็วสูงเหมือนบริษัท นอกจากนี้ การประกอบธุรกิจโทรคมนาคมนั้น จำเป็นต้องอาศัยความสามารถและประสบการณ์ของผู้บริหารและพนักงานในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งเงินลงทุนจำนวนมาก จึงทำให้ผู้ประกอบการขนาดใหญ่จะมีความได้เปรียบในด้านการแข่งขันมากกว่าผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก ดังนั้น บริษัทคาดว่าภาวะการแข่งขันในอนาคตจึงไม่น่าจะรุนแรงมากนัก ทั้งนี้ บริษัทได้วางกลยุทธ์เพื่อรองรับภาวะการแข่งขันโดยจะเน้นการประกอบธุรกิจที่บริษัทมีศักยภาพในการแข่งขันและยึดหลักความเป็นกลาง โดยเน้นที่จะให้บริการเป็นผู้ให้บริการเฉพาะโครงข่ายเท่านั้น (Network Provider Only) นอกจากนี้ บริษัทยังดำเนินการสร้างโครงข่ายวงจรสื่อสารความเร็วสูงที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพื้นที่ในการให้บริการและรองรับความต้องการของลูกค้าที่เพิ่มขึ้นและเพื่อเพิ่มความได้เปรียบทางด้านการแข่งขันต่อไปในระยะยาว

1.4 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี

เทคโนโลยีของโครงข่ายการสื่อสารและโทรคมนาคมอาจแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับโครงข่ายในส่วนของ Last Mile ซึ่งเป็นโครงข่ายส่วนสุดท้ายจากผู้ให้บริการไปยัง End-Users เช่น เทคโนโลยี WiMax, เทคโนโลยี Wi-Fi, หรือ 3G เป็นต้น และ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับโครงข่ายหลัก (Core Network) ซึ่งเป็นโครงข่ายพื้นฐาน (Infrastructure) ของผู้ให้บริการ ซึ่งหากเทคโนโลยีทั้ง 2 ส่วนมีการเปลี่ยนแปลงและบริษัทไม่สามารถปรับตัวต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงได้ทันตามอุตสาหกรรมก็อาจส่งผลทำให้ลูกค้าของบริษัทเปลี่ยนไปใช้บริการของผู้ประกอบการรายอื่นที่มีการให้บริการที่มีประสิทธิภาพดีกว่า ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อจำนวนลูกค้าและกระทบต่อรายได้ของบริษัทในท้ายที่สุด

เนื่องจากบริษัทประกอบธุรกิจในส่วนของการให้บริการโครงข่ายพื้นฐาน (Infrastructure) ซึ่งได้แก่บริการวงจรสื่อสารความเร็วสูงผ่านโครงข่ายสายเคเบิลใยแก้วนำแสง โดยเชื่อมโยงอุปกรณ์โครงข่ายด้วยเทคโนโลยี TDM, SDH หรือ Ethernet ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก และโครงข่ายสายเคเบิลใยแก้วนำแสงดังกล่าวยังสามารถรองรับการพัฒนาความเร็วของการรับส่งสัญญาณที่เพิ่มขึ้นได้อย่างต่อเนื่องและมีอายุการใช้งานคงทนยาวนานกว่า 10 ปี โดยเทคโนโลยีของอุปกรณ์โครงข่ายเพื่อรับส่งสัญญาณ ที่บริษัทใช้อยู่ในปัจจุบันดังกล่าว สามารถรองรับผู้ให้บริการโทรคมนาคมต่างๆ ที่มีความแตกต่างและเปลี่ยนแปลง

อย่างต่อเนื่อง เช่น โทรศัพท์มือถือทั้งระบบ GSM, 3G, หรือ LTE ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบทางสายและไร้สาย เช่น Leased line, Wi-Fi, หรือ WiMax ผู้ให้บริการ IPTV ผู้ให้บริการเกี่ยวกับสารสนเทศ เช่น Data Center หรือ Cloud Computing เป็นต้น สำหรับการเข้ามาของเทคโนโลยี 3G นั้น บริษัทอาจได้รับผลกระทบในแง่ความต้องการใช้วงจรเช่า TDM ที่ลดลง จากลูกค้า End-user บางส่วนที่เป็นองค์กรขนาดเล็กและมีความอ่อนไหวกับราคาสูง อาจใช้บริการระบบ 3G เป็นทางเลือก หากอัตราค่าบริการของระบบ 3G ต่ำ

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า บริษัทในฐานะของผู้ให้บริการวงจรเชื่อมต่อโครงข่ายพื้นฐานความเร็วสูงซึ่งถือเป็นหัวใจหลักของการดำเนินธุรกิจของผู้ให้บริการโทรคมนาคมประเภทอื่นๆ นั้นจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีค่อนข้างน้อย นอกจากนี้ บริษัทยังมีทีมงานวิศวกรและผู้เชี่ยวชาญของบริษัทซึ่งจะติดตามและศึกษาเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมและแผนระยะยาวในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมต่อไปในอนาคต

1.5 ความเสี่ยงด้านกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม

(ก) การเปลี่ยนแปลงขององค์กรกำกับดูแลและความไม่ชัดเจนในกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันการประกอบกิจการโทรคมนาคมอยู่ภายใต้กฎหมายหลักสองฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543 (“พ.ร.บ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. 2543”) และ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 (ตามที่ได้มีการแก้ไข) (“พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม”) โดย พ.ร.บ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. 2543 นั้น เป็นกฎหมายที่กำหนดที่มา อำนาจหน้าที่ และ บทบาทของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กทช. ซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจในการกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคมตาม พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม สำหรับ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมต้องได้รับอนุญาตและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กทช. ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2540 เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมในประเทศไทย โดย กทช. มีอำนาจตาม พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคมในการกำหนดนโยบายและออกกฎระเบียบต่างๆ ตามแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม อันอาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อกิจการโทรคมนาคม ซึ่งรวมถึงกฎระเบียบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ (1) การแข่งขันโดยเสรีและเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม (2) อัตราค่าธรรมเนียมและค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม (3) การจัดสรรคลื่นความถี่และทรัพยากรโทรคมนาคมอื่นๆ (4) การคุ้มครองผู้บริโภค และ (5) การส่งเสริมบริการด้านโทรคมนาคมอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น ทั้งนี้ กฎระเบียบดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ในอนาคต ซึ่งทำให้อำนาจของกิจการโทรคมนาคมได้รับความเสี่ยงหากมีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบนั้นส่งผลกระทบในทางลบต่อการประกอบธุรกิจของบริษัท อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติเมื่อ กทช. มีนโยบายที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎระเบียบเรื่องใดนั้น กทช. จะทำการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการทราบล่วงหน้ารวมทั้งจัดให้มีการประชุมสัมมนาหรือการทำประชาพิจารณ์เพื่อชี้แจงเหตุผลในการเปลี่ยนแปลงแก้ไข และรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบ รวมทั้งจากประชาชนผู้ใช้บริการ

ทุกภาคส่วน และ กทข. จะกำหนดให้เวลาพอสมควรแก่ผู้ประกอบการในการเตรียมความพร้อมก่อนการบังคับใช้กฎระเบียบใหม่ด้วย

อนึ่ง รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2540 ได้ถูกยกเลิกและได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2550 แทน โดยมาตรา 47 ของรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวกำหนดให้มีการจัดตั้งองค์กรของรัฐที่เป็นองค์กรอิสระ องค์กรหนึ่งทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม จึงมีผลให้มีการตรากฎหมายขึ้นเพื่อจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมซึ่งต่อไปจะมีเพียงองค์กรเดียว คือ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) โดยในขณะนั้นร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ซึ่งจะประกาศใช้แทนที่ พ.ร.บ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. 2543 ยังอยู่ในกระบวนการนิติบัญญัติ จึงยังไม่มีผลใช้บังคับและมีความหมายฉบับดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับเมื่อใด อย่างไรก็ดี เมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับและมีการจัดตั้ง กสทช. ก็อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของนโยบายขององค์กรกำกับดูแล รวมถึงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโทรคมนาคมตามที่กล่าวข้างต้น

(ข) การตรวจสอบสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างบริษัทกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลที่อยู่ในต่างประเทศ

ภายใต้บังคับของมาตรา 54 แห่ง พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม ประกอบกับประกาศ กทช. เรื่อง การขอความเห็นชอบสัญญาอันเนื่องมาจากการประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ทำกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลที่อยู่ในต่างประเทศ พ.ศ. 2549 ระบุว่าบริษัทมีหน้าที่จัดส่งร่างสัญญาหรือร่างความตกลงใดๆ เกี่ยวกับการประกอบกิจการและการให้บริการโทรคมนาคมที่จะเข้าทำกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ และบุคคลหรือนิติบุคคลที่อยู่ในต่างประเทศ รวมถึงการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกสัญญาหรือความตกลงดังกล่าว เพื่อขอความเห็นชอบจาก กทช. เว้นแต่สัญญาหรือความตกลงต่างๆ ดังกล่าวจะเข้าข่ายเป็นการจัดซื้อจัดจ้างตามปกติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ กทช. ประกาศกำหนด โดย กทช. อาจร้องขอให้บริษัทแก้ไขสัญญาหรือความตกลงใดๆ ข้างต้น ภายใต้เงื่อนไขที่ กทช. กำหนด ซึ่งในปัจจุบัน บริษัทได้ทำสัญญาการให้บริการให้เช่าโครงข่ายแก่ลูกค้าซึ่งเป็นบริษัทต่างประเทศจำนวนหนึ่ง และบริษัทยังคงมีแผนที่จะขยายธุรกิจดังกล่าวเพิ่มเติมเพื่อให้ครอบคลุมถึงกลุ่มผู้ให้บริการโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Carrier) ที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ ดังนั้นภายใต้บังคับของมาตรา 54 แห่ง พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม อาจส่งผลให้บริษัทมีข้อจำกัดในการเข้าทำสัญญาดังกล่าวซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินการตามแผนการขยายธุรกิจของบริษัท รวมถึงรายได้ที่บริษัทจะได้รับจากการขายฐานลูกค้าไปยังกลุ่มผู้ให้บริการโทรคมนาคมในต่างประเทศในอนาคต

**(ค) คำสั่งศาลปกครองให้ทุเลาการบังคับตามประกาศคณะกรรมการกิจการ โทรคมนาคม
แห่งชาติเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการ
โทรศัพท์เคลื่อนที่ IMT ย่าน 2.1 GHz**

กรณีศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามประกาศคณะกรรมการกิจการ โทรคมนาคม
แห่งชาติเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการ โทรคมนาคม
โทรศัพท์เคลื่อนที่ IMT ย่าน 2.1 GHz ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2553 (“ประกาศฯ”) ยังผลให้ กทช.ต้องระงับการอนุญาตให้ใช้คลื่น
ความถี่เพื่อประกอบกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่ IMT ย่าน 2.1 GHz ตลอดจนระงับการจัดการประมูลคลื่น
ความถี่ ตามประกาศฯ ไว้ เป็นการชั่วคราว จนกว่าคดีที่ บมจ.กสท โทรคมนาคม ยื่นฟ้อง กทช.จะถึงที่สุด หรือ
ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นนั้น บริษัทได้ศึกษาคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ 379/2553 ลงวันที่ 23 กันยายน
2553 แล้วเห็นว่ากรณีนี้เป็นเรื่องที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการออกกฎ คือ ประกาศของ กทช.
เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ เพื่อการประกอบกิจการโทรคมนาคม
เคลื่อนที่ IMT ย่าน 2.1 GHz (โทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 3 G) จึงเป็นกรณีที่ศาลพิจารณาเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งต้องใช้ระบบคลื่นความถี่ เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร
เท่านั้น ไม่น่าจะหมายความรวมถึง การออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งต้องใช้ระบบอื่นๆ เป็น
สื่อกลางในการติดต่อสื่อสารด้วย ดังนั้น การที่ กทช.ได้ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมซึ่งใช้ระบบ
อื่นนอกเหนือจาก ระบบคลื่นความถี่ จึงน่าจะมีผลสมบูรณ์ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว.

ศาลปกครองสูงสุดได้ให้เหตุผลไว้ในคำสั่งที่ 379/2553 ลงวันที่ 23 กันยายน 2553 สรุปสาระสำคัญ
ไว้ว่า “ ศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับ
กิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543 ให้ กทช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
(1) กำหนดนโยบายและจัดทำแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมและแผนความถี่วิทยุให้สอดคล้องกับ
บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่และตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ
(2) กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคม (3) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการใช้คลื่น
ความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคม (4) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม
(5) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไขค่าตอบแทนหรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตตาม
(3) และ (4) รวมทั้งการกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม เห็นว่า ตามมาตรา 51 วรรคหนึ่ง (3) และ
(4) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และ
กิจการโทรคมนาคม พ.ศ.2543 แม้ กทช. มีอำนาจพิจารณาอนุญาตและกำกับการใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการ
โทรคมนาคม และประกอบกิจการโทรคมนาคมก็ตาม แต่ตามมาตรา 63 และมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวนี้ให้คณะกรรมการร่วมมีอำนาจ (1) กำหนดนโยบายและจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่
ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ (2) จัดทำตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ (3) กำหนดการ
จัดสรรคลื่นความถี่ ระหว่างคลื่นความถี่ที่ใช้ในกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์และกิจการ
โทรคมนาคม ตลอดจนจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับตาราง
กำหนดคลื่นความถี่ทั้งหมดที่ประเทศไทยสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้

กำหนดให้คณะกรรมการร่วมมีอำนาจจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่และตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติตลอดจนจัดสรรคลื่นความถี่ระหว่างคลื่น ความถี่ที่ใช้ในกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และกิจการวิทยุโทรคมนาคม แม้ กทช. จะอ้างว่าคลื่นดังกล่าวเป็นคลื่นโทรคมนาคมตามที่กรมไปรษณีย์ โทรเลขได้ประกาศไว้เดิม และสอดคล้องกับตารางกำหนดความถี่วิทยุแห่งชาติของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศก็ตาม แต่เมื่อ กทช. จะดำเนินการตามมาตรา 51 วรรคหนึ่ง (1)(3)(4) และ (5) แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543 ได้ต้องมีการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการบริหาร คลื่นความถี่และตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติตลอดจนจัดสรรคลื่นความถี่ระหว่างคลื่น ความถี่ที่ใช้ในกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และกิจการวิทยุโทรคมนาคม โดยคณะกรรมการร่วมก่อน ตามมาตรา 63 และมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543 ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ไม่มีคณะกรรมการร่วม การจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่และตารางกำหนดคลื่นความถี่ที่ใช้ในกิจการวิทยุ กระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์และกิจการวิทยุโทรคมนาคมจึงไม่เกิดขึ้น ดังนั้นการกำหนดนโยบายและจัดทำแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมและแผนความถี่วิทยุของ กทช. ตามมาตรา 51 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมาย ด้วยเหตุนี้การออกประกาศของ กทช. จึงน่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว " ผลจากคำสั่งศาลปกครองสูงสุดของศาลปกครองสูงสุดในครั้งนี้ ได้ก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ในสังคมจนทำให้เกิดความสงสัยในประเด็นเรื่องอำนาจ กทช. ในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมต่างๆที่ผ่านมา ซึ่งรวมทั้งการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม แบบที่สอง (มีโครงข่ายเป็นของตนเอง) ของบริษัทด้วย

นอกจากนี้ บริษัทเห็นว่ากรณีนี้เป็นเรื่องที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการออกกฎ คือ ประกาศของ กทช. เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ เพื่อการประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ IMT ย่าน 2.1 GHz (โทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 3G) จึงเป็นกรณีที่ศาลพิจารณาเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งต้องใช้ระบบคลื่นความถี่ เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารเท่านั้น ไม่น่าจะหมายความรวมถึง การออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งต้องใช้ระบบอื่นๆ เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารด้วย เพราะตาม ม.3 แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ 2543 ได้กำหนดนิยามคำว่า "กิจการโทรคมนาคม" หมายความว่า กิจการซึ่งให้บริการการส่ง การแพร่ หรือการรับเครื่องหมาย สัญญาณ ตัวหนังสือ ตัวเลข ภาพ เสียง รหัส หรือการอื่นใด ซึ่งสามารถเข้าใจความหมายได้โดยระบบสายระบบคลื่นความถี่ ภาพแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้า หรือระบบอื่น ระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบรวมกัน หรือกิจการโทรคมนาคมที่มีกฎหมายบัญญัติ หรือการที่คณะกรรมการร่วมกำหนดให้เป็น กิจการโทรคมนาคม" จะเห็นว่า คำสั่งศาลปกครองสูงสุดนี้ไม่น่าจะกระทบต่อการออกใบอนุญาต ประกอบกิจการโทรคมนาคมให้แก่บริษัท เนื่องจากใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ตลอดจนเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาตของบริษัทเป็นการประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ใช้ระบบสายเพียงระบบเดียว ไม่มีการใช้ระบบคลื่นความถี่ในการประกอบกิจการโทรคมนาคมของบริษัท แต่อย่างใด แม้ตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดจะให้

เหตุผลว่า เมื่อ กทข.จะดำเนินการตาม ม. 51 วรรคหนึ่ง (1) (3) (4) และ (5) ได้ต้องมีการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ และตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติตลอดจนจัดสรรคลื่นความถี่ระหว่างคลื่นความถี่ที่ใช้ในกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม โดยคณะกรรมการร่วม ตาม ม.63 และ ม.64 แต่เมื่อยังไม่มีคณะกรรมการร่วม การจัดทำแผนแม่บท และตาราง ตลอดจนการจัดสรรคลื่นความถี่ฯ จึงไม่เกิดขึ้น กทข.จึงอาจจะไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย ในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ตาม ม. 51 วรรคหนึ่ง (4) แต่คำว่า การออกใบอนุญาตฯ ในบริบทแห่งคดีนี้ นั้น ศาลปกครองสูงสุดน่าจะหมายถึง ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ต้องใช้ระบบคลื่นความถี่เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารเท่านั้น ไม่น่าจะหมายรวมถึงใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ใช้ระบบอื่น ๆ ด้วย

1.6 ความเสี่ยงเนื่องด้วยโครงข่าย อุปกรณ์ ระบบการทำงาน ระบบคอมพิวเตอร์ และทรัพย์สินอื่นที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัท

(ก) ความเสี่ยงเนื่องด้วยโครงข่าย

ภายใต้บังคับของมาตรา 39 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคมกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตที่จะดำเนินการในการปักหรือตั้งเสา หรือเดินสาย วางท่อ และติดตั้งอุปกรณ์ประกอบใดๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินการให้บริการโทรคมนาคมในพื้นที่ต่างๆ จะต้องได้รับความเห็นชอบจาก กทข. ให้เป็นผู้มีสิทธิแห่งทาง (Right of Way) ซึ่งในปัจจุบันบริษัทได้รับความเห็นชอบจาก กทข. ให้เป็นผู้มีสิทธิแห่งทางแล้ว ในบางพื้นที่ของเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในขณะที่ผู้เป็นเจ้าของสิทธิแห่งทางบางรายยังขาดความรู้ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ รวมทั้งไม่เข้าใจถึงสิทธิของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายในการที่บริษัทจะสามารถเข้าไปให้บริการในพื้นที่ของผู้เจ้าของสิทธิแห่งทาง เมื่อได้รับอนุญาตจาก กทข. ทำให้บริษัทไม่สามารถขยายพื้นที่การให้บริการไปยังที่ต่างๆ ได้ตามแผนที่วางไว้ ตัวอย่างเช่น พื้นที่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางแห่ง เป็นต้น

นอกจากนี้บริษัทยังมีโครงข่ายที่ติดตั้งแล้วเสร็จจำนวนหนึ่งที่ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการขออนุญาตจาก กทข. และเมื่อบริษัทได้รับอนุญาตให้เป็นผู้มีสิทธิแห่งทางในพื้นที่ต่างๆ แล้ว บริษัทต้องขออนุญาตการดำเนินการปักหรือตั้งเสา หรือเดินสาย วางท่อ และติดตั้งอุปกรณ์ประกอบใดๆ กับหน่วยงานอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น หน่วยงานของรัฐ หรือผู้ให้บริการสาธารณูปโภค ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐ หรือผู้ให้บริการสาธารณูปโภคนั้นๆ กำหนด ดังนั้น บริษัทอาจมีภาระที่จะต้องชำระค่าธรรมเนียมการติดตั้ง ค่าบำรุงรักษา ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่เกิดขึ้นเพิ่มเติม อันอาจส่งผลให้บริษัทมีต้นทุนทางธุรกิจเพิ่มสูงขึ้น และอาจกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัท

(ข) ความเสี่ยงเนื่องด้วยอุปกรณ์ ระบบการทำงาน ระบบคอมพิวเตอร์ และทรัพย์สินอื่นที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัท

เนื่องจากธุรกิจของบริษัทเป็นธุรกิจที่มีลักษณะเฉพาะซึ่งเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่ซับซ้อน การประกอบธุรกิจของบริษัทจึงจำเป็นต้องมีระบบบริหารจัดการเครือข่ายที่ดี ซึ่งระบบดังกล่าวจะต้องทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดเวลา เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า หากระบบการทำงานทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกับการให้บริการวงจรสื่อสารความเร็วสูงนั้นเกิดเหตุขัดข้องขึ้นกับโครงข่ายหลักก็อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของวงจรอื่นๆ ในวงกว้าง

ด้วยเหตุนี้ บริษัทจึงได้วางแผนการทำงานที่รัดกุมโดยมีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเครือข่ายสำรอง DROC (Disaster Recovery Operation Center) เพื่อรองรับกรณีเหตุภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินเพื่อการให้บริการอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ทำให้สามารถลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากอุปกรณ์ ระบบการทำงานและระบบคอมพิวเตอร์ของบริษัทได้ สำหรับระบบการทำงานภายในบริษัท บริษัทมีนโยบายป้องกันความเสี่ยงโดยมีระบบควบคุมการเข้าออกห้องปฏิบัติการของบริษัทโดยจะอนุญาตให้พนักงานที่ผ่านการอบรมและได้ใบรับรองคุณสมบัติตามที่บริษัทกำหนดเท่านั้นที่จะสามารถเข้าห้องควบคุมการปฏิบัติการได้เพื่อลดความผิดพลาดที่เกิดจากบุคคล

ในส่วนของการคัดสรรเครื่องมืออุปกรณ์นั้น บริษัทได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยมีการคัดสรรสายเคเบิลใยแก้วนำแสงอย่างดีและอุปกรณ์ระดับมาตรฐานสากลเพื่อประสิทธิภาพในการให้บริการในส่วน of อุปกรณ์หลักที่สำคัญของโครงข่ายหลัก (Core Network) เช่น ระบบ Power Supply และ CPU บริษัทได้จัดให้มีชุดอุปกรณ์สำรอง ชุดที่ 2 ซึ่งติดตั้งพร้อมใช้งานลักษณะ Hot-standby เพื่อให้สามารถทดแทนกับอุปกรณ์หลักกรณีที่เกิดปัญหาได้ทันที ส่วนการติดตั้งสายเคเบิลใยแก้วนำแสง บริษัทจะติดตั้งสายเคเบิลใยแก้วนำแสงอย่างน้อย 2 เส้นทางให้กับโครงข่ายหลักและไม่ทับซ้อนในทางกายภาพเพื่อความปลอดภัยในกรณีที่สายเคเบิลใยแก้วนำแสงเส้นใดเส้นหนึ่งเกิดการชำรุด นอกจากนี้ ในแง่ของระบบที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้งานโดยตรงนั้น บริษัทยังมีนโยบายป้องกันล่วงหน้าก่อนเกิดปัญหา (Preventive) โดยการหาจุดบกพร่องและรีบดำเนินการแก้ไขก่อนที่ความผิดพลาดต่างๆ จะเกิดขึ้น โดยทีมงานผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคนิคจะเข้าดำเนินการตรวจสอบข่ายสาย อุปกรณ์หลัก ตลอดจนอุปกรณ์สนับสนุนต่างๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานทุกเมื่อ เช่น การตรวจสอบว่าข่ายสายอยู่ในสภาพที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายหรือไม่ การเข้าบำรุงเครื่องปรับอากาศภายในชุมสาย การทดสอบอุปกรณ์หลักและอุปกรณ์เกี่ยวเนื่องให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน เป็นต้น

1.7 ความเสี่ยงจากการพึ่งพิงผู้บริหาร

เริ่มแรกนั้น บริษัทก่อตั้งโดยผู้ถือหุ้นหลักของบริษัทในปัจจุบันทั้งหมด 9 ท่าน โดยแต่ละท่านเป็นผู้บริหารของบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบกันอย่างชัดเจน เนื่องจากธุรกิจของบริษัทเป็นธุรกิจที่มีลักษณะเฉพาะซึ่งเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจที่ซับซ้อน บริษัทจึงต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ความชำนาญและประสบการณ์ของบุคลากรเป็นหลัก หากบริษัทสูญเสียผู้บริหารเหล่านี้และพนักงานที่สำคัญก็อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานในอนาคตของบริษัทได้

อย่างไรก็ตาม บริษัทมีนโยบายการวางแผนผู้สืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) และเน้นการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาและฝึกอบรมพนักงานทุกระดับ เช่น การให้ทุนการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี และปริญญาโทในด้านต่างๆ เช่น บริหารธุรกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศ และวิศวกรรม การให้พนักงานได้รับการอบรมกับสถาบันที่มีชื่อเสียงต่างๆ ทั้งทางด้านทักษะวิชาชีพ และในด้านการพัฒนาทักษะในการทำงานต่างๆ ซึ่งการพัฒนาและฝึกอบรมดังกล่าวจะทำให้พนักงานมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมของพนักงานสำหรับรองรับการขยายธุรกิจในอนาคต นอกจากนี้ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้มีการทำงานแบบ Bottom Up ทำให้พนักงานโดยเฉพาะผู้บริหารระดับกลางได้มีส่วนร่วมในการระดมความคิด และร่วมกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน อีกทั้งผู้บริหารทุกท่านนั้นให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ (Team Work) ทั้งในสายงานเดียวกันและต่างสายงาน จึงสามารถร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ดีตลอดมา

1.8 ความเสี่ยงจากโครงการจัดสรรหลักทรัพย์ให้แก่พนักงานของบริษัทในราคาต่ำกว่าราคาเสนอขายแก่ประชาชน

ตามมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี พ.ศ. 2553 เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2553 ได้มีมติให้บริษัทจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุน จำนวน ไม่เกิน 3 ล้านหุ้น ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นภายหลังการเสนอขายครั้งนี้ เพื่อเสนอขายให้แก่พนักงานของบริษัทที่เป็นรายย่อยตามนิยามของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้งหมด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจูงใจให้พนักงานปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผู้ถือหุ้นในระยะยาว และเพื่อให้บริษัทสามารถรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพได้อย่างแท้จริงบริษัทได้ดำเนินการเสนอขายหุ้นให้แก่พนักงานดังกล่าวเมื่อวันที่ 15 - 19 ตุลาคม 2553 ในราคาเท่ากับ 3.50 บาท และพนักงานใช้สิทธิในการซื้อหุ้นดังกล่าวเต็มจำนวน ส่งผลให้บริษัทมีทุนชำระแล้วเท่ากับ 228.00 ล้านบาท ทั้งนี้ หุ้นที่เสนอขายดังกล่าวมีข้อจำกัดการห้ามขายทั้งจำนวน โดยจะถูกห้ามขายเป็นระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่หุ้นของบริษัทเริ่มทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 6 เดือน พนักงานสามารถขายหุ้นที่ถูกห้ามขายได้จำนวนไม่เกินร้อยละ 50 และสามารถขายหุ้นได้ทั้งจำนวนเมื่อครบกำหนดระยะเวลา 1 ปี อย่างไรก็ตามราคาดังกล่าว เป็นราคาที่ต่ำกว่าราคาเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไปในครั้งนี้ ดังนั้น ผู้ลงทุนอาจได้รับผลกระทบหากราคาหุ้นลดลงจากการที่พนักงานดังกล่าวนำหุ้นออกขาย

1.9 ความเสี่ยงจากกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการบริษัท

ภายหลังการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไปในครั้งนี้ กลุ่มผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทก่อนการเสนอขายหลักทรัพย์จะเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่และเป็นผู้บริหารของบริษัท โดยจะมีสัดส่วนในการถือหุ้นรวมกันร้อยละ 75 ของทุนชำระแล้ว ซึ่งทำให้สามารถควบคุมมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นในเรื่องต่างๆ ได้ โดยที่ผู้ถือหุ้นรายอื่นๆ อาจไม่สามารถรวบรวมคะแนนเสียงเพื่อตรวจสอบและถ่วงดุลกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ได้ ยกเว้นในเรื่องที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือข้อบังคับของบริษัทกำหนดให้ต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกว่า 3 ใน 4 ของที่ประชุมผู้ถือหุ้นและเรื่องที่กลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งทำให้กลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ไม่สามารถลงคะแนนเสียงในวาระดังกล่าวได้